

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

DET KONGELIGE

VAJSENHUS

1909

Sistens pædagogiske Studiesamling
København V.

Beretning

om

det kgl. Vajsenhus

1909

ved

Ch. Gandrup,
Inspektør og Forstander.

København.

Trykt hos J. H. Schultz A/S.
1909.

Profektor: Hs. Majestæt Kongen.

Direktøerne ere:

- Hr. Biskop, Ordensbiskop, Dr. phil. & theol. T. S. Rørdam, SK. DM. ($\frac{20}{4}$ 1896).
Hr. Statsraadssekretær J. L. R. Koefoed, K.¹ DM. ($\frac{9}{10}$ 1900).
Hr. Etatsraad, Grosserer Claus L. Smidt, K. DM. ($\frac{23}{3}$ 1908, Kurator $\frac{18}{11}$ 1895).

Kuratorerne ere:

- Hr. Etatsraad, Direktør Jacob Hegel, R. af D. ($\frac{27}{2}$ 1888).
Hr. Direktør C. C. Gammeltoft, R. af D. DM. ($\frac{15}{8}$ 1904).
Hr. Kammerherre Otto Bull, K. DM. ($\frac{22}{3}$ 1908).

Det kgl. Vajsenhus er stiftet af Frederik den IV ved Fundats af 21de Juli 1727.

Dets Virksomhed omfatter forældreløse Børn af alle Stænder i hele Landet.

For Sjællands Stifts Vedkommende understøttes Børnene fra selve Stiftelsen i København, som dog undtagelsesvis ogsaa antager sig Børn fra andre Stifter.

Til Loll.-Falsters Stift, Fyns Stift og de 4 jydske Stifter sender Vajsenhuset aarlig af sine Midler 14,520 Kr. til Understøttelse for derboende forældreløse Børn.

Ansøgninger om Understøttelse fra Vajsenhuset skulle da for de Børns Vedkommende, der bo i Sjællands Stift, indgives til Direktionen for det kgl. Vajsenhus i København. For dem, der bo i de øvrige Stifter, maa Ansøgning indsendes til Stiftsøvrigheden i det Stift, hvori Barnet har sit Ophold.

De forældreløse Børn, der optages i Vajsenhusets Skole, **bo ikke** paa selve Stiftelsen, men hos Slægtninge eller Plejeforældre i København.

Denne Forandring fra Bopæl og Opdragelse paa selve Stiftelsen til Familiepleje uden for Stiftelsen foregik ved kgl. Resolution af 23de Maj 1826 efter Indstilling af Direktionen i Erkendelse af, at det var et Barn tjenligst at opdrages i Familie, helst hos Slægt eller Venner, eller, hvis ingen saadanne findes, der, hvor Ansøgerne, hvem det paahviler at skaffe Barnet et godt Hjem, maatte finde det bedst. Naar Ansøgeren er ude af Stand dertil, kan Vajsenhuset træde hjælpende til.

Hvor Hjemmet ikke byder betryggende Garantier for Barnets gode Opdragelse og ikke forstaar at samarbejde med Skolen paa rette Maade, kan Vajsenhuset flytte Barnet til et andet Hjem.

I disse Plejehjem sker der stadig Tilsyn gennem Forstander, Viceinspektør og de paagældende Klasselærere og Lærerinder, saa at Forbindelsen mellem Skole og Hjem altid holdes levende. Mindst hver tredje Maaned bliver der afholdt samlet Lærermøde under Forstanderens Ledelse, hvor alle Forhold vedrørende Hjem, Børn og Skole da behandles.

Skolens Elevantal er 270 Børn (135 Drengene og 135 Piger), dels forældreløse (Vajser), dels faderløse.

Af de forældreløse Børn ydes der en Del (for Tiden 121) foruden fri Skolegang ogsaa en aarlig Pengeunderstøttelse, alt efter de ledige Pladsers Antal, og hvor Børnenes Trang og særlige Forhold maatte gøre det ønskeligt; denne Understøttelse bortfalder ved Barnets Konfirmation.

For de forældreløse Børn i Stiftet, der bo uden for København og nærmeste Omegn, og af en eller anden Grund helst maatte forblive paa det Sted, hvor de have deres Tilhold, kan der ansøges om en Pengeunderstøttelse alene (120 Kr. aarlig).

De faderløse have fri Skolegang, Bøger og, for saa vidt de gøre sig værdige dertil, ogsaa Konfirmationsudstyr. Endvidere have de Adgang til flere Legater, hvor de maatte gøre sig fortjente dertil.

Som Regel optages kun ægte fødte Børn, „dog kan Vajsenhuset undtagelsesvis og under særlige Omstændigheder antage sig nægte Børn“. Til at komme i Betragtning ved Besættelsen af Pladserne for forældreløse Børn udfordres iøvrigt ifølge Vajsenhusets Fundats og Anordning:

- 1) at Børnenes Forældre begge ere døde, at de efter disse ikke have arvet eller hos Slægtninge og Venner nyde saa meget, at de deraf kunne til Nødtørftighed underholdes,

- 2) at de have naaet en Alder af 5 à 6 Aar,
- 3) at de ere fødte i Kongens Riger og Lande, samt
- 4) at de ikke ere behæftede med smitsom Sygdom eller formedelst Lægems svaghed ere ubekvemte til Arbejde.

Efter Hr. Kammerherre, *Prof. F. Meldahls* Død den 3dje Februar 1908 indstillede Direktionen for det kgl. Vajsenhus Hr. *Etatsraad Cl. L. Smidt*, Kurator for Stiftelsen, K. af D. DM. p. p. til hans Efterfølger og Hr. *Kammerherre Otto Bull*, K. af D. og DM., paa Forslag af Vajsenhusets Kuratel til Hr. *Etatsraad Cl. L. Smidts* Efterfølger som Kurator. Begge d'Hrr. beskikkedes henholdsvis i deres Stillinger af Hs. Maj. Kongen den $23/3$ 1908.

I dette Aar har Vajsenhuset haft den Glæde at modtage gode Gaver fra forskellige Sider til Udsmykning af Skolens Lokaler og Gange. Hr. *Etatsraad Cl. L. Smidt* har skænket os noget over 5000 Kr., for at Forstanderen derved kunde blive sat i Stand til at realisere nogle Ideer, som i mange Aar have været paa-tænkte, men som af Mangel paa de fornødne Penge ikke have kunnet realiseres. Da Hr. *Direktør Gammeltoft* havde gjort Begyndelsen ved ganske uventet at skænke Vajsenhuset et af Hr. *Prof. Otto Bache* fortrinlig malet Portræt af Hs. Maj. Kong Frederik VIII og vi i Forvejen havde et udmærket Billede af Vajsenhusets Stifter, Frederik IV og et af Kong Christian IX, var det naturligt, at det længe følte Savn i vor nøgne Festsal ikke at have Billeder af de Konger, under hvilke Vajsenhuset har levet sit Liv, paa ny blev stærkt i os. Hr. *Etatsraad Cl. Smidt* greb denne Idé med stor Glæde og viste sig straks villig til at skænke de manglende Kongebilleder, hvorved vi nu har opnaaet at faa en Festsal, der er det kongelige Vajsenhus værdig. Her følger en Fortegnelse over de saaledes nyerhvervede

Billeder med Navnene paa Malerne af Originalerne og Kopierne og Stedet, hvor Originalerne findes.

- Christian VI, malet af Vahl? Kopi af *Sofus Vermehren*.
Frederiksborg.
- Frederik V, malet af Pilo, Kopi af Prof. *Carl Thomsen*.
Frederiksborg.
- Christian VII, malet af P. Als, Kopi af Prof. *Carl Thomsen*.
Frederiksborg.
- Frederik VI, malet af Wiehe? Kopi af *Alfred Larsen*.
Rosenborg.
- Christian VIII, malet af Court, Kopi af *Sofus Vermehren*.
Frederiksborg.
- Frederik VII, malet af Gertner, Kopi af *Gustav Vermehren*.
Jægerspris.

Samtidig rakte Hr. *Etatsraad Cl. L. Smidt* sin hjælpende Haand til Anskaffelsen af en Del af Thorvaldsens Friser (Stykker af Alexandertoget, anbragte i Forhallen, og Aarstiderne, i Vestibulen, samt Elementerne, paa de forskellige Opganges Sidevægge), Buster af Beethoven, Hartmann og Gade til Musikskolen, Buste af Frederik VIII i 3dje Drengeklasse og endvidere til Udførelsen af 14 Helvægs Oliemalerier, malede af Hr. Kunstmaler *Milton-Jensen*, rundt om i Skolens Lokaler og fordelte saaledes:

1ste Drengeklasse.

1. *Eddystone Fyrtaarn.*
2. *En Stranding.*

1ste Pigeeklasse.

5. *Alheden.*
6. *Himmelhjerget.*

2den Drengeklasse.

3. *Skagen.*
4. *Møens Klint.*

2den Pigeeklasse.

7. *Et Palmelandskab.*
8. *Gejser.*

3dje Drengeklasse.

9. *St. Thomas.*
10. *St. Croix.*
11. *St. Jan.*
12. *Grønland.*
13. *Island.*
14. *Færøerne.*

For denne Gave modtog Hr. Etatsraaden følgende Takskrivelse fra Direktionen:

Højvelbaarne *Hr. Etatsraad Cl. L. Smidt,*

K. af D. p. p.

Direktionen har herved den Glæde at bringe Hr. Etatsraaden sin hjerteligste Tak for den smukke og store Gave, som De har skænket Vajsenhuset. Det er en stor Berigelse, der ved Deres Gavmildhed er bleven tilført Vajsenhuset, som vil højne Stiftelsen gennem Tiden og bevare unges og gamles Taknemmelighed over for Dem og Deres Minde.

Direktionen for det kgl. Vajsenhus, den 24. Juni 1908.

F. Meldahl. Skat Rørdam. J. L. R. Koefoed.

Ch. Gandrup.

Maleren, *Hr. Professor Otto Bache* har ogsaa vist Vajsenhuset den store Venlighed at skænke os til Udsmykning af vore Gange to store Kulkartonner: 2 Heste i en Stald, og Jægere, der vende tilbage fra Jagten under en stærk Regnbyge, endvidere en Karton af General Schleppegrell (i 4de Drengeklasse). For disse skønne Gaver modtog Professoren hosstaaende Skrivelse fra Direktionen:

Hr. Professor Otto Bache,

K. af D. DM. p. p.

Direktionen undlader ikke herved at bringe Hr. Professoren sin hjerteligste Tak for de tre smukke Kartoner, som De har været saa elskværdig at skænke Vajsenhuset. De ere nu indrammede og ere til stor Pryd paa de Pladser, hvor de ere ophængte. Det vil altid være en Ære og Glæde for Vajsenhuset at drage Omsorg for, at disse Billeder blive værnede og bevarede som et kært Minde om Professor Otto Baches Velvilje over for det kgl. Vajsenhus.

Direktionen for det kgl. Vajsenhus, den 26. Juni 1908.

Skat Rørdam. J. L. R. Koefoed. Cl. L. Smidt.

Ch. Gandrup.

Hermed turde Vajsenhuset have løst sin Opgave, hvad kunstnerisk Udsmykning angaar, et Værk, der ikke har været uden Betydning, da det gennem de forløbne Aar ikke har undladt at sætte sine Mærker i Ungdommen her, ikke alene igennem den Kundskab, der derved er den tilført, men særlig ved at skabe et opladt Blik, en nansom Haand, Ærbødighed for det skønne og fin Ordenssans.

Ogsaa Legepladsen er undergaaet stor Forandring og er nu naaet frem til at blive et hyggeligt og smukt Opholdssted for Børnene i Frikvartererne, idet der er foretaget Plantninger af Træer og Buske og Blomsterballer anbragte, saa vidt Forholdene har tilladt det. Endvidere er der hensat hele Gaarden rundt 44 smagfulde Havebænke, saa at alle Børnene uden at behøve at strides derom kunne finde Hvileplads, saa snart de maatte ønske det, og kunne sidde i Solen, saa ofte den viser sig, alt for at fremme et smukt, muntert og dog stilfærdigt Liv i Spise- og Legefrikvartererne.

Endvidere har Direktionen tilladt, at Vajsenhuset holder Duer — vi ere begyndte med 36 —, som bespises i Frikvartererne til stor Glæde for Børnene.

Under 12te Sept. 1908 udnævntes Vajsenhusets Direktør Hr. *Etatsraad Claus L. Smidt*, K. af D., til Dannebrogsmænd.

Under 30te December 1908 udnævntes Vajsenhusets Kurator Hr. *Direktør, Forlagsboghandler J. Hegel* til Etatsraad.

De udgaaede Elever — og da navnlig Vajserne — stræber Vajsenhuset efter Evne, og saa vidt dets Midler strække, at uddanne i forskellige Retninger og anbringe i gode Stillinger, hvor da Forstanderen maatte finde det formaalstjenligt.

Af konfirmerede Drengene ere 7 anbragte ved Haandværk, 5 ved Handel, 6 paa Kontor, 1 paa Præliminærekksamens Kursus, 1 som Sømand og 1 ved Landvæsenet.

Af konfirmerede Piger ere 7 anbragte i Tjeneste, 12 ved Husvæsenet, 1 i Forretning, 4 paa Kontor, 8 i Hjemmet, 1 paa Præliminærekksamens Kursus og 1 paa Købmandsskolen.

Med de Børn, som blive anbragte uden for København, i Provinserne, fører Forstanderen Tilsyn ved sine aarlige Inspektions- og Anbringelsesrejser.

Helst anbringes de udgaaede Elever ved Haandværk eller Handel. Uden at paatage sig nogen Forpligtelse stræber Vajsenhuset dog at tage Konsekvensen af sine humane Bestræbelser ved at hjælpe saadanne Elever frem ad den rette Vej, hos hvem der afgjort findes særlig fremragende Evner i en bestemt Retning. Vajsenhusets Elever rekruteres jo fra alle Samfundslag, hvor Forældre eller Fædre ved deres Død ikke have efterladt sig saa meget, „at Børnene deraf til Nødtørfthighed kunne opdrages“. Derfor er der

overmaade mange Børn, udgaaede af dannede Hjem. hvis Udvikling er brudt midt under deres Opvækst ved Forældrenes eller Faderens Død, hvorfor Opgaven ikke bør eller kan være at sænke Niveauet for Barnets videre Udvikling og saaledes bringe en helt misvisende Forskydning ind i Barnets eller Familiens Liv. Nej. Opgaven er tværtimod at bevare, hvad der er erhvervet af Dannelse og Udvikling fra tidligere Barneaar og saaledes føre Barnet videre frem, hen imod det Maal, som var tilstræbt fra Begyndelsen, og som vilde være naaet, hvis Forsørgerens Død ikke var kommen hindrende i Vejen. „Meningen er ikke“, som Biskop Mynster i 1844 udtalte det, „at Vajsenhuset skal nedsynke til et Soulagement for Fattigvæsenet, men Opgaven maa være den, at Vajsenhusets Værd som Forsørgelsesanstalt aldrig forringes. Vajsenhuset har derfor ikke tilforn nægtet Hjælp til Børnenes videre Fremgang; det har endog holdt Børn til Studeringer o. s. v. Vajsenhusets skønne Bestemmelse er det at træde forældre-løse Børn i Faders og Moders Sted, men denne Bestemmelse vilde det kun højst ufuldkomment opfylde. dersom det forlod Børnene, saa snart deres Skoleundervisning var tilende-bragt“.

Denne af Biskop Mynster udtalte Opfattelse af Formaalet for Vajsenhusets Virksomhed har været den ledende Grundsætning for alle Stiftelsens Direktioner.

I Overensstemmelse med denne Opfattelse bestræber Vajsenhuset sig nu for at bevare Forbindelsen mellem Skolen og de udgaaede Elever, da disse ellers oftere mangle al anden Tilknytning i Livet og saaledes let kunne tynges af Følelsen af at høre til „de hjemløse“. Dette sker dels ved at hjælpe med Raad og Daad, saa vidt vi evne, dels ved Aaret rundt, med Undtagelse af de 3 Sommermaaneder Juni, Juli, August, at samle de udgaaede Elever her paa Vajsenhuset til selskabelige Sammen-

De oplæsede ved Aftensammenkomsterne.

komster under Lærertilsyn, for saa vidt det kan forenes med deres Livsgering og Pligter mod denne, i

„Det kgl. Vajsenhus's Ungdomsforening“,

oprettet 1ste Septbr. 1891. Møderne holdes paa selve Vajsenhuset, for Pigerne om Mandagen og for Drengene om Torsdagen fra 7—10. Paa disse Aftener læses der Stykker af de bedste danske Forfattere op for dem, og Foredrag holdes. Endvidere gives der oftere musikalske Aftenunderholdninger af Strygekvartetter og Trioer, Sang- og Klavermusik, mest af vore egne Kræfter. Drengene øve sig i Skiveskydning og lign. Den for nogle Aar siden paabegyndte Række Oplæsninger af danske Skuespil med fordelte Roller, hvori de unge Piger og unge Mennesker samvirke, er fortsat i Aar. Denne Foranstaltning danner saaledes et gavnligt Supplement til Skolens Danskundervisning, hvor der paa Grund af vigtigere Krav tit ikke levnes megen Tid til videregaaende litterær Paavirkning. Disse Oplæsninger turde formentlig just i denne mere modne Alder øve en frugtbarørende Indflydelse og tilegnøs med virkelig Forstaaelse.

Ved Foraarstide foretages der en større Udflugt med de unge i Nordsjælland.

Der er bestandig i Lokalet fremlagt et stort Udvalg af ypperlige Billedværker og illustrerede Bøger, hvorved de unge lejlighedsvis kunne beskæftige sig, samt en betydelig Mængde Stereoskopbilleder fra alle Verdens skønneste Egne, saaledes at der altid er nok til nyttig og fornøjelig Underholdning.

Et Bibliotek, bestaaende af dansk, tysk og engelsk Litteratur, beregnet paa de unges Tarv, er indrettet til Udlaan.

Ved disse Sammenkomster er Forstanderen altid til Stede, saa at de unge, der ved deres Forretninger ere hindrede i at træffe ham i Kontortiden om Formiddagen,

ere sikre paa bestandig at kunne træffe ham der, naar de trænge til hans Hjælp eller Raad.

Stiftelsesfesten afholdtes den 11te Novbr. 1908.

Festen indledes med Afsyngelsen af efterfølgende Kantate:

Kongegave til de smaa,
de som uden Fader, Moder,
de som uden Livets Goder
ensomme ved Vejen staa!
Fosterhjem for de forladte,
du, som skænker os de Skatte,
vi skal bygge Livet paa!

Du har læget Sorg og Savn
som en Kærlighedens Kilde,
du har virket i det Stille,
mange Slægtled rigt til Gavn.
Mange Skæbner har du bjærget,
mange Sjæle har du værget
trofast i din Moderfavn.

Ingen kan sove sig Lykken til,
ingen kan fange Sejr i Blinde,
kun den, som vil,
vil af al Evne, kan Prisen vinde.

Livet er uafvendelig Strid,
staaende Kamp mellem stærke og svage,
derfor med Flid
rust dig fra Ungdommens tidligste Dage.

Da vil du lære, hvad der saa sker,
skulde end Modgang dig overvælde,
Arbejdet er
Menneskets bedste og ærligste Fælle.

Kundskab er Fører god,
 Genveje for din Fod
 vil den dig skabe;
 har du den, vil aldrig du
 Flidens Frugter tabe.

Gudsfrygt er Hjertets Skjold,
 Værn mod al Ve og Vold,
 Fristed i Fare,
 har du den, vil altid du
 Hjertets Fred bevare.

Barn! vil du leve trygt,
 Kundskab og Herrens Frygt
 skal du forene,
 da vil smukt paa Livets Træ
 grønnes alle Grene.

Snart Skoletiden henrinder,
 snart har du Farvel den sagt,
 naar da du bevarer Minder,
 som bleges, men aldrig forsvinder,
 og Hjertet fast til den binder,
 har Skolen sin Gerning fuldbragt.

O maatte du med dig tage
 en Rejsepenge fuld god,
 saa har du fræ Ungdommens Dage,
 hvorhen du i Verden skal drage,
 en Skat dog i Sjælen tilbage,
 som løfter og styrker dit Mod.

Kongegave til de smaa!
 Tak for hvad vi fik i Eje!
 du har banet os de Veje,
 vore Fødder skulle gaa.

Fosterhjem for Barnelivet!
 Tak for hvad du os har givet
 til at leve Livet paa.

Derpaa traadte Biskoppen*) frem og begyndte med at omtale det Tab, Vajsenhuset havde lidt i det forløbne Aar ved Kammerherre Meldahls Død, denne højtbehandlede Mand, der altid havde næret levende Interesse for Vajsenhuset og ved sin Dygtighed og sine rige Evner havde indført saa mange tekniske Forbedringer. Biskoppen bød dernæst Etatsraad Cl. Smidt velkommen som Direktør og udtalte, at Etatsraaden i en Aarrække havde næret ikke blot Interesse, men en virkelig Kærlighed til Vajsenhuset, en Kærlighed der nu sidst havde givet sig Udslag i den smukke Gave af Kongebillederne. Vajsenhuset var jo, som der stod i Kantaten, en „Kongegave til de smaa“, og ikke blot dets Stifter, Frederik IV, men alle efterfølgende Konger havde vist Stiftelsen deres Bevaagenhed, derfor vilde Etatsraadens Gave ikke blot minde den nulevende og kommende Slægt om, at Vajsenhuset var en Kongegave til de smaa, men ogsaa lære alle, baade unge og gamle, som Apostolen siger: at frygte Gud og ære Kongen.

Biskoppen gik dernæst over til Hovedtalen og udviklede, hvad det vil sige at være et samvittighedsfuldt Menneske, et Menneske, der ikke gaar efter egen Lyst eller egen Fordel, men følger Guds Røst inden i Mennesket. Samvittigheden er Menneskets Adelsbrev, derved rager Mennesket frem over alle Skabninger, det ved, hvad der er Ret eller Uret, og Mennesket ejer dette ikke som en Kundskab, men som en Myndighed, idet Mennesket som skabt i Guds Billede altid, selv om Synden vil døve Samvittigheden og dræbe Gudsbilledet, i sit Indre har Bevidstheden om Forskellen paa Ret eller Uret. Det samvittighedsfulde Menneske bærer

*) Refereret af Hr. cand. theol. Chr. Ottesen.

derfor altid i sig den rette Klangbund, hvorpaa Guds Røst kan klinge, men det samvittighedsløse Menneskes Klangbund er belagt med Støv og Smuds i aandelig Forstand. Og sker det nu end først lidt efter lidt, ved at Samvittigheden „sover“, vil et samvittighedsløst Menneske dog tilsidst sætte sin Adel og Ære over Styr, og derfor er Betegnelsen „et samvittighedsløst Menneske“ den mest beskæmmende af alt, thi en samvittighedsløs Mand hylder de gamle Mundheld: hver er sig selv nærmest, og enhver er Tyv i sin Næring, eller som det er sagt i disse Dage: ingen anden Moral end Straffeloven.

Hvis Menneskers Tillid mangler, er ogsaa Lykken borte, men den samvittighedsfulde Mand er et lykkeligt Menneske, og selv om han ikke naar til Ærens Top i udvortes Forstand, har han dog den store Lykke at leve i gensidig Tillid blandt sine Medmennesker. Før at naa dette, maa Samvittigheden ikke døves ved Smaasynder saasom Smaaløgne og Banden, men Hjertet maa være villigt til at høre Guds Røst, saa hvert Menneske maa kunne gaa frem i Verden som et samvittighedsfuldt Menneske. Biskoppen udtalte da Ønsket om, at det maatte kunne siges om alle, unge saavel som gamle ved Vajsenhuset, at de havde forstaaet at lyde Samvittighedens Myndighed, og at de maatte fæste Rod i den Jordbund, hvorfra Samvittigheden udgaar, nemlig Gud selv, der som Salmisten siger, ikke blot er den hellige Gud, men ogsaa den kærlige Fader, der vil skænke sine Børn den sande og fuldkomne Kærlighed. Jo mere vi lære at tro paa ham, desmere vil han give os af sin fuldkomne Kærlighed, og desto bedre kan vi — unge og gamle — blive samvittighedsfulde Mennesker.

Derpaa blev Kantatens sidste Del afsungen:

Fredens Gud, som ene kan
 give Livet Vækst og Lykke,
 lær os paa vort Værk at bygge

ret med Hjerte og Forstand.
 Værn de unge! du bevare
 denne faderløse Skare
 til din Ære for vort Land.

Gyd du Viljens stærke Staal
 i de Hjerter, her skal raade!
 øs du af din rige Naade
 Styrkedrik i Livets Skaal!
 At vor Skole ret maa evne
 til din Ære frem at stævne,
 altid trofast mod sit Maal.

Efter den sidste Afdeling af Kantaten uddelte Biskoppen Præmier til de flinkeste Dreng og Piger. Præmierne bestod dels af Ure med de præmieredes Navnetræk og dels af gode, illustrerede Bøger i Pragtbind. Efter Præmieuddelingen spillede Vajsenhusets Drengorkester nogle Numre, hvorpaa samtlige Elever afsang nogle tre- og firstemmige Sange. Højtideligheden sluttede med Danmarkssangen, hvortil Professor Otto Malling havde komponeret Musikken.

De præmierede Børns Mødre eller Slægtninge overværede baade Formiddagshøjtiden og Festballet, der afholdtes den følgende Aften fra 5—11.

Skolen afholder aarligt 2 Julefester. en for Skolebørnene den 28de December Kl. 5 og en for de udgaaede Elever i „Det kgl. Vajsenhus's Ungdomsforening“ den 29de December Kl. 7.

Ved Julefesten for Skolebørnene bød Forstanderen velkommen og udtalte Haabet om, at denne Julefest som saa mange tidligere maatte give os en Skat af

gode Minder, som Børnene senere hen i Livet kunde tage op af og se tilbage paa med Glæde.

Efter at alle havde sunget „Glade Jul“, læste Forstanderen Juleevangeliet og udtalte dernæst:

Det er en gammel og smuk Skik i mange Familier, at Faderen eller Moderen ved Juletid lader deres Børn komme til sig med en Ønskeseddel, saa at de kunne lære deres Børns Ønsker at kende og kunne efterkomme dem, saa langt deres Evne rækker, hvor det tjener Børnene vel. Ogsaa er det os tilladt at komme med en saadan Ønskeseddel til vor Fader i Himmelen. Der staar skrevet: Lader i alle Ting eders Begæringer fremføres for Gud i Bøn og Paakaldelse med Taksigelse. Der kan nu være mange Ting, vi kunne have Lyst til at skrive paa en saadan Ønskeseddel: saasom Sundhed, godt Udkomme, Fremgang i Livet og meget andet. Det, jeg synes, vi alle — gamle og unge — kunde have mest Trang til at sætte øverst paa Listen af en saadan Ønskeseddel, er Ønsket om et kærligt Hjerte, thi et kærligt Hjerte bestyrker os i vort Forhold til Gud, skaber Glæde imellem Menneske og Menneske, kaster Lys ind i Livets mange og dybe Skygger, bærer os over Vanskeligheder og letter vore Byrder. De fleste af os vil mene, om ikke sige, til dette: „Aa, mit Hjerte er der saamænd ikke noget i Vejen med i den Henseende, det er bare de andres, som ikke er, som det skal være“. Men — Hjertets Bog er en vanskelig Bog at læse. Det er en højst indviklet, sammenfiltret og tit utydelig Skrift, der staar skrevet der, som er svært at tyde. Vi have mange svære Bøger at skulle læse og studere for at vinde frem til Modenhed og Fremgang i Livet, Hjertets Bog er den vanskeligste af dem alle. Det, der frembyder den største Vanskelighed for den, der studerer sit eget Hjerte, er det, at vi saare ofte se paa det igennem Selvgodhedens farvede Brillen. Det er det, der narrer os, saa vi ikke komme til fuld Klarhed over og Forstaaelse af vort eget Hjerte. Der er jo f. Eks. stor For-

skel paa bløde Stemninger og et kærligt Hjerte. Hos poetiske Naturer, der ere let modtagelige for alle Stemninger og røres indtil Taarer over et smukt Teaterstykke, et skønt Digt, dejlig Musik eller rørende Situationer, kan der saare godt findes egenkærlige Hjerter og stridige Sind. De lade sig blot narre af deres Stemninger. Et i Sandhed kærligt Hjerte skal ved Siden af de gode Stemninger have en Vilje, der bevidst altid er rettet mod det gode. Først da har det den rette Sangbund. Vi maa altid holde aarvaagen Vagt over vore Hjerter. Der staar skrevet, at vi skulle kende Træet paa dets Frugt, saaledes skulle vi kende vort kærlige Hjerte paa de synlige Vidnesbyrd, det aflægger i vort Liv. I vore Hjem have vi rig Lejlighed til at prøve vore Hjerter og ligeledes her i vort Skoleliv. Et kærligt Hjerte vil altid aabenbare sig under Venlighedens, Taknemmelighedens og Hjælpsomhedens Form, og saaledes bliver Livet i Hjemmet og i Skolen et velsignet Liv. Mange modtage alle Velgerninger fra Hjemmets og Skolens Side som en lovlig Ret, der tilkommer dem, hvorfor de ikke behøve at yde noget Hjertets Vederlag, thi det er jo en Selvfølge, at alt skal ordnes paa bedste Maade og lægges til Rette for dem; de behøve kun at tage imod. Naar de blot i udvortes Forstand opfylder de dem paahvilende Pligter, saa mene de, at alt er gjort, hvad der kan kræves af dem. Men saadanne glemmer, at det kærlige Hjerte har langt højere Forpligtelser. Vil du ret prøve, om du har et kærligt Hjerte, da prøv dig selv, om du glædes ved andres Glæder og ikke bliver bitter, naar det gaar andre godt og dig selv ilde. Vorherre Jesus siger: „Derpaa skal det kendes, at I ere mine Disciple, at I have indbyrdes Kærlighed til hverandre.“

Lad os derfor i denne Juletid sætte dette Ønske øverst paa vor Ønskeseddel til Vorherre: „Giv mig et kærligt Hjerte!“ og lad os selv med en ærlig Vilje opøve os i indbyrdes Kærlighed; thi vi ere Guds Medarbejdere i dette som i alt; da vil Juleklokkerne faa en dybere

Klang for os og Julelysene skinne med dobbelt Klarhed; thi Frelseren fra Bethlehem vil helst tage Bolig i de kærlige Hjerter.

„Saa bliver da Troen, Haabet og Kærligheden, disse tre“, staar der, „men størst blandt disse er Kærligheden!“ Gud give os et kærligt Hjerte!

Forsamlingen afsang derpaa: „Dejlig er Jorden“.

Til Juletræet havde d'Hrr. Forlagsboghandlere Lehmann & Stage skænket en Del gode Bøger.

Hver Juleaften ydes der desuden til de fattigste Hjem her i Skolen en halv Skinke og 2 Pund Risengryn, for at intet Barn, der gaar i Vajsenhusets Skole, i Juletiden skal savne det fornødne for sig og sin Familie. I Aar uddeltes der saaledes 81 halve Skinker og 162 Pund Risengryn.

Julefesten for de udgaaede Elever fejredes den 29de December.

Efter at Forstanderen havde budt de unge Mennesker velkommen og udtalt Ønsket om, at denne Julefest maatte blive et nyt Led i den Række af gode Minder, de havde fra Vajsenhuset, blev Julesalmen „Glade Jul“ sunget af alle tilstedeværende. Derpaa oplæste Forstanderen Juleevangeliet og udtalte i Tilslutning hertil:

Der staar i Evangeliets Beretning, at Engelen sagde: „Se, jeg forkynder eder en stor Glæde, som skal vederfares alt Folket.“ —

Ordet „Glæde“ har en dobbelt Betydning; det betegner baade noget indre og noget ydre, en vis glad Sjælstilstand, og den ydre Omstændighed, som sætter en i denne Tilstand og giver den indre Glæde sit Indhold. Livet har mange Glæder, men ikke saa megen Glæde. Livets Glæder ere højst forskellige for de forskellige Mennesker og de forskellige Aldre. Den, der jager efter mange Glæder, faar sjælden den sande Glæde at

føle; den sande Glæde bygges altid op indenfra i Nøjsomhed og Forsagelse. De Glæder, der skulle være Livet igennem, maa altid være baarne af Aanden. Sindet maa være modtageligt for Glæden, for at den Glæde, der bydes udenfra, virkelig skal blive til Glæde. Et godt Bord er en Glæde for den sunde og den sultne, men ikke for den syge eller mætte. Det samme gælder Fornøjelser og andre Goder, der kun blive til Glæder, hvor Sindet er modtageligt. Det gaar som med Sædekornet og Jorden. For at Sædekornet skal vokse sin sande Vækst, maa Jorden være beredt til at modtage det, ellers dør det. Det samme gør den ydre Glæde i et Hjerter, der er uimodtageligt for den. Kunne vi Mennesker nu selv bidrage noget til at gøre vore Hjerter modtagelige for Glæden? Ja vi kan. Ligesom Landmanden bearbejder sin Jord for Sæden, saaledes kunne vi bearbejde vore Hjerter for Glæden. Ved at beflitte os paa at have en uskadt Samvittighed, ved at holde vor Sjæl ren og vort Legeme i Ære, ved at være tro og flittige Arbejdere i det Kald, der er os betroet her i Livet, holde vi Glædens Kilder levende i os. Jo uskyldigere og bedre vi ere som Mennesker, desto gladere ere vi. Derfor ere gode Børn de gladeste af alle. En af eders Lærere har fortalt mig, at han mødte en Dag en Dreng paa Gaden, som gik og sang af fuldt Bryst: „Jeg er saa glad, o jeg er saa glad!“ Da han spurgte ham, hvorfor han da var saa glad, svarede han kun smilende og syngende, idet han gik videre: „Jeg er saa glad, o saa glad.“ En saadan indre Glæde er modtagelig for den mindste ydre Glæde.

Nu høre vi i Evangeliet, at der forkyndes om en stor Glæde, der skal vederfares alt Folket. Der er saa mange Sorger, Skygger og Lidelser i denne Verden, at man ofte maa spørge sig selv: Hvorhen skulle vi dog gaa for at faa Glædens Lys at se og varme os ved dets Flamme? Man skulde da tro, at alle med Glæde vilde modtage Julebudskabet om den store Glæde, Englene forkyndte.

Men det gaar nu ikke saadan: nogle ville aldeles ikke have dermed at gøre, andre, som vi kende det fra den store Nadvere, have saa travlt med de dagligdags Ting, at de savne Tid til at beskæftige sig dermed, andre ville nok, men kunne ikke komme af Sted dermed. Der er simpelthen det i Vejen, at Hjertets Jordbund ikke er beredt til at modtage den Glæde, der tilbydes. Kunne vi Mennesker da slet intet selv gøre til at berede vore Hjerter, saa at de kunne blive villige og modtagelige for Julebudskabets Glæde?

Jo, vi kunne i dette som i alt andet være Guds Medarbejdere. Vorherre giver os Nødderne, men han knækker dem ikke for os. Vorherre giver vel Fuglen sin Føde, men han lægger den ikke i Reden til den. Vort Hjertes Jordbund kan og skal vi dyrke med Flid. Det gælder for et Menneske her som i alle Forhold: „bed og arbejd!“, saa vil Værket lykkes. Det nytter ikke at bede uden at arbejde og det nytter ikke at arbejde uden at bede. Det er vel sandt, at al god Gave kommer ovenfra fra Lysenes Fader, men vi ere alle Arbejdere i Vorherres Vingaard og maa under Bøn tage vort Arbejde op med ærlig Hu, saa kommer Glæden af sig selv og vokser sig stærk under Arbejdet. Vi kunne berede vort Hjerte for Glæden ved af al vor Evne at beflitte os paa at være Gud velbehagelige Mennesker og opøve os i Guds frygt; thi deri kan man ogsaa opøve sig. Lykkes det ikke altid saa snart og saa let, saa skal vi derfor ikke tabe Modet og lade Arbejdet hvile, men huske:

Viljen ser Vorherre paa,
giver Kraften Vinge.

Og kommer der Fald i vort Liv, skal vi derfor heller ikke tabe Modet, men gaa med frejdigt Mod og ydmyge Hjerter til Bethlehem, og der skulle vi saa faa vor Oprejsning.

Jeg kan ikke lægge eder et bedre Arbejde for end dette at arbejde i eders egne Hjerter paa at blive modtagelige for Juleglæden fra Bethlehem, thi jeg ved i Sandhed

ikke andre Steder at gaa hen, naar man vil finde Glæden midt i Livets Vrimmel, dets Bristninger og dets Skygger. Hverken Rigdom, Ære, Sundhed, Kunst eller Videnskab kan give os den Hjertets Fred og Glæde, som vi dog alle til syvende og sidst hige efter under alt vort travle Arbejde. Fra Bethlehem gaar Vejen til Sandheden og Livet, til Glæden og Freden. Gud give os Naade til at søge den, finde den og berede vore Hjerters Glæde til at modtage den.

Derpaa sang alle: „Dejlig er Jorden“.

Stiftelsens Læge er Hr. L. Djørup, som ansattes af Direktionen den 20de September 1900. To Gange om Ugen — Tirsdag og Fredag fra 9—10 — har han Konsultation her paa Skolen, og i alvorligere Tilfælde tilser han Børnene i Hjemmet. Hvert Aar i April tilstiller han Direktionen en Indberetning om Sundhedstilstanden paa Stiftelsen med en vedlagt Tabel over de Børn, der have været syge, og de Sygdomstilfælde, hvoraf de have lidt.

Til

Direktionen for det kongelige Vajsenhus.

Skoleaaret 1907—08 har frembudt den samme gunstige Sundhedstilstand som de nærmest foregaaende Aar. —

Sygeligheden har været overordentlig ringe, intet Dødsfald er indtruffet, der har kun vist sig faa Tilfælde af epidemisk Sygdom, alle gunstigt forløbne.

Ved Konsultationerne paa Skolen er det særligt lettere Forkølelsetilfælde (Hals- og Luftrørskatarrer), der melde sig til Behandling. Der møder ogsaa en Del Patienter med Tandsygdomme; Tandudtrækninger foretages paa Skolen, hvorimod de Børn, hvis Tænder trænge til Plombering eller anden speciel Tandlægebehandling, henvises til Tandlæge Frk. *Hilda Holst-Hansen* og Tandlægeskolen.

En Undersøgelse ved flere københavnske Privatskoler har vist, at et stort Procentantal af Børnene, navnlig i de højere Klasser, ved Lægeattest er fritaget for Deltagelse i Gymnastikundervisning. I Vajsenhuset stiller Forholdet sig langt gunstigere: af samtlige Elever ere kun 3 Piger, 2 Drengene permanent fritagne for Gymnastik.

April 1908.

L. Djørup.

Stiftelsens Arkitekt er Hr. Slotsforvalter, Arkitekt Otto Zeltner, ansat $\frac{4}{2}$ 1904.

Fra 1ste April 1909 tiltræder Kontorassistent Frk. Agnes Johansen Stillingen som Viceinspektrice i Henhold til Direktionsbestemmelse af 24de Septbr. 1908.

Adgangstilladelse een Gang aarligt for 60 Børn og 4 Lærere til Frederiksborg Slot er $\frac{18}{5}$ d. A. velviligst tilstaaet Vajsenhusstiftelsen af Slottets Bestyrelse, som vi herved bringe vor bedste Tak for denne Venlighed.

Konfirmationsudstyr er i Aarets Løb blevet udredet til 25 Vajser og et mindre til 24 Skolebørn.

Efter Konfirmationen ere 26 Vajser (16 Drengene og 10 Piger) og 21 faderløse (13 Drengene og 8 Piger) blevne understøttede.

De 14,520 Kr., som Vajsenhuset aarlig udreder af sine Midler til de 6 Stifter uden for Sjælland, ere ifølge Indberetning fra Stifterne anvendte saaledes:

Aarhus Stift har modtaget 3,120 Kr., understøttet 67 Børn (10 i Købstad, 57 paa Land).

Fyns Stift har modtaget 2,820 Kr., understøttet 26 Børn (10 i Købstad, 16 paa Land).

Ribe Stift har modtaget 2,690 Kr., understøttet 37 Børn (10 i Købstad, 27 paa Land).

Aalborg Stift har modtaget 2,380 Kr., understøttet 38 Børn (18 i Købstad, 20 paa Land).

Viborg Stift har modtaget 1,780 Kr., understøttet 40 Børn (13 i Købstad, 27 paa Land).

Lolland-Falsters Stift har modtaget 1,730 Kr., understøttet 36 Børn (14 i Købstad, 22 paa Land).

I alt modtaget 14,520 Kr., understøttet 244 Børn (75 i Købstad, 169 paa Land).

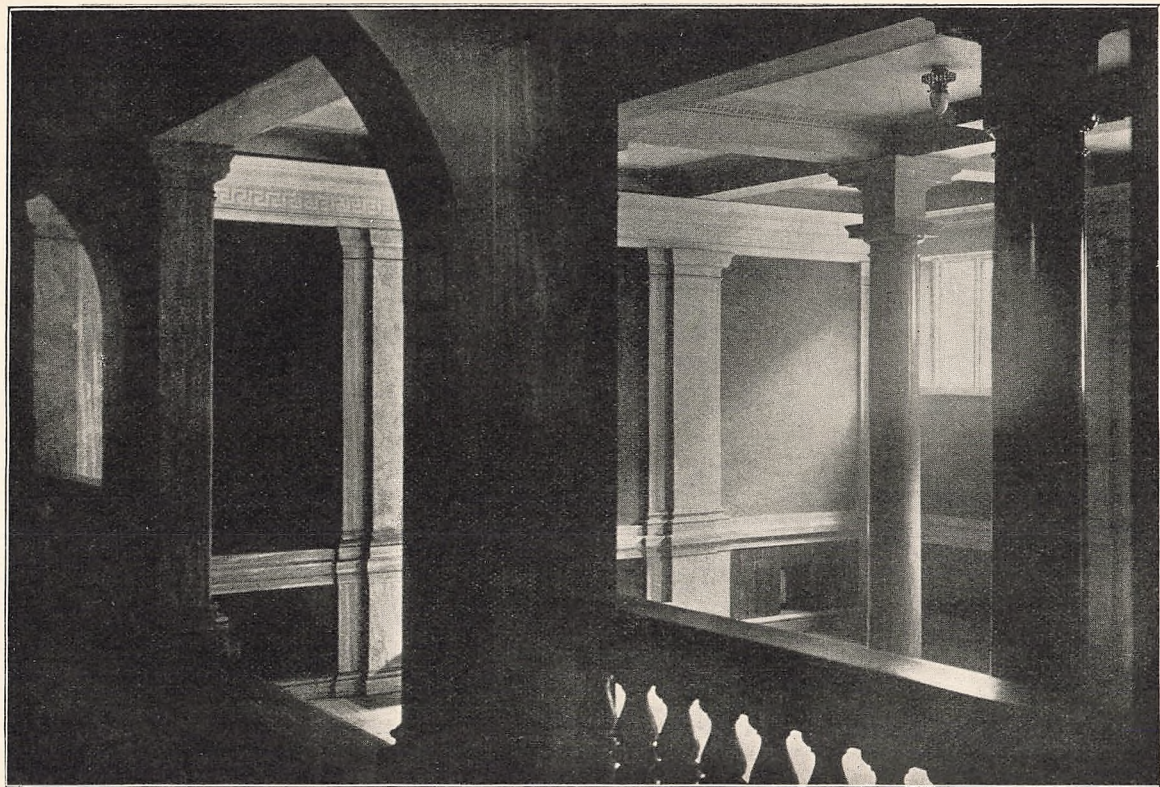
Disse Understøttelsesportioner fordeles ifølge kgl. Resolution af 1ste Juli 1872 til Stifterne efter Folketallet, men efterhaanden som Vajsenhusstiftelsen udvider sin Virksomhed, skal Udvidelsen samtidig følges ad for det københavnske Vajsenhus's og for Stifternes Vedkommende, saaledes at der for hver ny Vajseplads i København kommer en ny Understøttelsesportion for Stifterne, først til det lavest doterede Stift og dernæst til de højere doterede, Rækken opad.

Ifølge samme Resolution bestemtes endvidere, at Uddelingen og Understøttelserne overlades til Stiftsøvrighederne, dog at disse ikke behøve straks at uddele det hele Beløb, der bliver dem tilsendt fra Vajsenhusbestyrelsen i København, men maa være berettigede til efter bedste Skønnende at opspare en Del deraf til Opsamling af et Fond til Grundlæggelse af mindre Vajsenhusstiftelser i Stiftsstæderne.

Fra Vajsenhusets første Virksomhed 1727 til 31te Marts 1908 er der udgaaet 3,037 Vajser og fra Skolens Ordning (1824) 2,298 Skolebørn (faderløse).

Klokken ringer til Opgang.

Vestibulen — Opholdssted for Børnene i Regnvej.

Snedker- og Drejerskolen.

Pap- og Træsløjds skolen.

Syskolen.

Tegneskolen.

Geografiundervisning i yngste Klasse.

Middelhavskortet i 4de Klasse.

Orkestersammenspil.

Skolen.

Elevantallet er 270 Børn (135 Drengene, 135 Piger), som ere fordelte i 10 Klasser (5 Drengene- og 5 Pige-klasser). Skoledagenes Antal har været 240.

Undervisningsfagene i Skolen ere:

Religion.	Sundhedslære.
Dansk.	Naturlære.
Tysk.	Geometri.
Engelsk.	Aritmetik.
Historie.	Regning.
Geografi.	Skrivning.
Naturhistorie.	Tegning.
Haandgøring (Sløjd).	Gymnastik.
Dans.	Sang.

Musik — for Drengene: Violin, Bratsch, Violoncel og Kontrabas.

Skolen begynder den 1ste April Kl. 8, den 1ste Oktober Kl. 9.

Intet skolesøgende Barn maa have Byplads.

For tilbagestaaende Børn gives der Ekstra-Undervisning uden for Skoletiden, særlig i Engelsk og Tysk, henholdsvis af Hr. cand. theol. Chr. Ottesen

og Hr. cand. phil. J. Sommer, dog ogsaa i alle andre Fag, hvor det efter Lærernes Skøn maatte være nødvendigt for at hjælpe dem frem til at følge med deres Klasse. Dette bliver særlig nødvendigt for de forældre-løse Børn (Vajser), da disse jo ved Forældrenes Død komme herind fra mange forskellige Samfundslag, højst forskellige Skoleforhold og i meget forskellige Aldre.

Undervisning i Haandgerning er lagt midt i Skoletiden for at bringe Afveksling og styrke Kræfterne.

Haandgerningsskolen for Drengene bestaar af 2 Afdelinger: en Snedker- og Drejerskole og en Pap- og Træsløjds-kole. De 3 øverste Drengesklasser deltage i denne Undervisning.

I Snedker- og Drejerskolen, der ledes af Hr. Carl Larsen, forarbejdes alle Slags Træsager, saasom: Slæder, Vogne, Reoler, Pulte, Trillebøre o. a., der alle anvendes til Gaver ved Vajsenhusets Juletræ.

I Pap- og Træsløjds-kolen, der ledes af Hr. Bogbindermester J. V. Andersen, udføres alle Slags Paparbejder (Syæsker, Skoletasker o. l.) og Træarbejder (Træindlægning, Løvsavskæring, Børstebinding o. l.) hvorved Børnenes Nøjagtighedssans, Opfindsomhed og Fingernemhed kunne udvikles. Alle saadanne Arbejder anvendes ligeledes til Gaver ved Vajsenhusets Juletræ. I denne Skoleafdeling laves endvidere alle de Skrive- og Stilebøger, der bruges i Skolen.

Haandgerningsskolen for Pigerne er ligeledes delt i 2 Afdelinger: een for Linnedsyning og Strømpestriking og een for Skræddersyning.

I Linnedsyngskolen, der ledes af Frk. Ditlevsen og Frk. Moberg, sys alt Linned til Børnenes Konfirmation ligesom ogsaa en ikke ubetydelig Del, der bortgives i Aarets Løb til de trængende blandt Børnene. Hovedsagen er Linnedsyning, men ved Siden deraf gives der de dygtigste Elever Lejlighed til at udvikle andre Færdigheder, saasom Mønsterstriking, Broderi o. a.,

dog kun som Belønning for Flid og til Opmuntring for de gode Evner.

Skræddersyskolen ledes af Frk. H. Luther; i den sys alle Pigernes Konfirmationskjoler samt de ikke faa Kjoler, der bortgives i Aarets Løb til Børnene.

Musikskolen for Drengene, der blev oprettet den 1ste Oktober 1890, ledes for Tiden af Hr. Musiker E. Prehn (1892) og Hr. Musiker H. Larsen (1895). Der undervises ialt 43 Drengene: 28 i Violinspil, 6 i Violoncel, 6 i Bratsch og 3 i Kontrabas. Det er ikke Hensigten med denne Skole at opdrage nogen, eller blot indirekte tilskynde nogen, til at gaa Musikervejen, tværtimod, enhver Lyst i saa Henseende bliver som Regel hæmmet og holdt nede; det skal kun være en Glæde og Opmuntring ved Siden af Livets daglige Arbejde. Hovedformaalet for Oprettelsen af denne Skole er at give Børnene Smag for at anvende deres Fritid paa en smuk og god Maade og ved Indøvelse i den rene klassiske Musik allerede fra 8 Aars Alderen af at give dem Afsmag for daarlig og uædel Musik, hvormed saa mange andre mindre gode Tilbøjeligheder slaa Følge, kort sagt, give dem gode Vaner fra den tidligste Tid, og dertil lægge det klart for Børnene, hvad Samarbejde og Disciplin inden for Arbejdets Ramme kan udrette, selv med smaa Kræfter og Midler. Dette lære Børnene at forstaa i Skoletidens Løb ved det aarlige, stadige Arbejde paa Sammenspil til Eksaminerne, og uden for Skoletiden, naar de ere konfirmerede, ved Sammenspil i Skolens store Strygekvartet (paa ca. 25 Deltagere).

Dette Elev-Orkester, i hvilket alle de Drengene, som anbringes her i Staden, have Lejlighed til at fortsætte det i Skolen paabegyndte Sammenspil, har sin Øvelse hver Søndag fra 12 til 1¹/₂, hvad kun kan ske paa denne Tid af Hensyn til Lærningeforholdene. Det dirigeres af Hr. Musiker H. Larsen. Det afholdt sin aarlige Koncert den 13de December.

Programmet var følgende:

- Otto Malling: „Til Danmark,“ Fædrelandssang.
 Fini Henriques: Violin-Romance.
 Leoncavallo: Udtog af Op. „Bajadser.“
- a) Prolog.
 - b) Arioso.
 - c) Intermezzo.
 - d) Cantabile espressivo.
 - e) Colombine.
 - f) Harlekin.
 - g) 2den Akts 1ste Scene.
- Max Bruch: Andante (Solo for Violin).
 Gounod: Udtog af Op. „Faust.“
- a) Introduction til 1ste Akt.
 - b) Kor i 1ste Akt.
 - c) Duet i 1ste Akt.
 - d) Markedsmusik.

For hver Klasse er der indrettet et særligt Klassebibliotek paa saa mange Bind, som Klassen har Børn. Hver Bog, der findes i disse Klassebiblioteker, er nøje afpasset efter den paagældende Klasses Tarv og aandelige Modenhedsstandpunkt og er først indsat i Biblioteket efter at være gennemlæst af Forstanderen og vedkommende Klasselærer eller -lærerinde og efter Samraad mellem disse. Herved opnaas en aandelig Føling imellem Lærer og Elev af ikke ringe Betydning, og der indsamles i Aarenes Løb et betydeligt litterært Stof, som lejlighedsvis kan optages til Behandling i den øvrige Undervisning.

Følgende fremmede vare velvilligt Censorer ved Eksamen 1908:

- Hr. Statsraadssekretær Koefoed, K.¹ DM.
 Hr. Blomstermaler, fh. Tegnerlærer P. M. Bang.
 Fru, eks. Gymnastiklærerinde, Bartholin-Hansen.

- Hr. cand. theol., Kommunelærer C. Baumgarten.
 Hr. Gymnastiklærer Borre.
 Hr. Professor, Forstander for Steins Laboratorium,
 Christensen.
 Hr. Professor Fr. Dahl, R. DM.
 Hr. cand. phil. Kommunelærer Hammerich.
 Hr. kgl. Kapelmusikus Th. Hansen.
 Hr. Sløjdlærer ved Bakkegaarden Hansen.
 Hr. Overlærer H. Hoff, R. af D.
 Frk., Gymnastiklærerinde Holmer.
 Hr. cand. theol., Førstelærer v. det kgl. Opfostringshus, Høy.
 Hr. cand. theol., Lærer v. det kgl. Opfostringshus, Jarmer.
 Hr. Ingeniør, Forstander for Teknisk Selskabs Skole,
 V. Jensen.
 Hr. cand. phil., Lærer ved det kgl. Blindeinstitut, Vilking.
 Hr. Maskinmester i Flaaden A. Kønig, R. af D.
 Hr. Løjtnant Nielsen, DM. og FM.
 Hr. cand. theol. Nissen.
 Hr. Professor Riis-Knudsen, R. af D.
 Hr. Pastor P. Scharling, K. DM.
 Hr. cand. phil. Lærer C. Schou.
 Hr. stud. polyt. H. Schrader.
 Hr. cand. theol. V. Stahlschmidt.
 Hr. Dr. phil. Anton Thomsen.
 Hr. Kontorchef L. Waldorff.
 Hr. stud. med. & chir. Kaj Wegge.

Den 5te Juni var den næstøverste Dreng- og Pige-
 klasse under Forstanderens og Klasselærernes Ledelse
 paa Kronborg Slot og i Helsingør og Omegn.

Den 24de Juni var den øverste Dreng- og Pige-
 klasse under Forstanderens og Klasselærerens Ledelse
 paa Frederiksborg Slot; samme Dag besøgte de 3 laveste
 Dreng- og Pigeklasser den zoologiske Have.

I Juni og Juli vare de 3 øverste Dreng- og Pige-
 klasser under Ledelse af vedkommende Klasselærere og

-lærerinder paa Kunstmuseet, Thorvaldsens Museum og zoologisk Museum og i September paa Glyptoteket og etnografisk Museum.

Den 8de Maj besøgte de 3 øverste Dreng- og Pige-klasser Maleriudstillingen paa Charlottenborg.

For de ældste af vore Dreng har „Selskabet for Naturlærens Udbredelse“ atter i Aar velvilligst aabnet Adgangen til polyteknisk Lærestanstalt, hvor der 2 Gange om Ugen, Tirsdag og Torsdag fra Kl. 6—7, holdes oplysende Foredrag med Eksperimenter for unge Mennesker. Der er velvilligst overladt os 25 Adgangskort.

198 af Skolebørnene fik fri Rejse til deres forskellige Opholdssteder i Sommerferien, ialt var 245 paa Landet.

I Aarets Løb har Sparemærkesalget som sædvanlig været i god Gænge.

Undervisningen er i det forløbne Skoleaar meddelt i de forskellige Klasser efter følgende Plan:

1ste Drengeklasse (20 Elever).

Dansk. Oplæsning efter Damms ABC og „Dansk-bogen“. Digte lærte efter Nationalsangbogen. Stil med de ældste efter Mogensen og Halles Retskrivningsøvelser, 1ste Hæfte. I Samtaleform er gennemgaaet: Dyrene og deres Liv efter store Vægbilleder, Plantens Liv, Nytteplanter, Menneskelegemets vigtigste Funktioner, Danmarks Naturforhold og de Livsbetingelser, de frembyde, — desuden forskellige andre Emner fra Naturen og den daglige Erfaringskreds. — Beskrivelse af Billeder, Indøvelse af Farverne. 12 Timer.

Religion. Fortællinger af det gamle og nye Testamente, hvilke sidste samle sig om Festerne. Salmer. 2 Timer.

Geografi. Europas Lande med Hovedstæder, Have og større Floder. Danmark udførligere efter mundtlig Gennemgang. 2 Timer.

Regning. Addition, Subtraktion og Multiplikation i ubenævnte Tal. Tilsvarende Hovedregning. 5 Timer.

Skrivning. 6 Timer.

Gymnastik. 2 Timer.

Sang. 1 Time.

2den Drengeklasse (30 Elever).

Dansk. Oplæsning efter Julie Heins danske Læsebog III og Græbners „Robinson Cruso“. Sproglærens første Grundtræk ere indøvede. Digte lærte efter Nationalsangbogen. Stil efter Mogensen og Halles 2det Hæfte. 10 Timer.

Religion. Balslevs Bibelhistorie: det gamle Testamente til det babyloniske Fangenskab. Fortællinger fra det nye Testamente, samlende sig om Festerne, Fader-vor, de 10 Bud, de 3 Trosartikler. 2 Timer.

Historie. Ejler Møllers Nordens Historie, Side 1—37. 2 Timer.

Geografi. Thyges Geografi med Atlas, til Svejts. 2 Timer.

Engelsk. Listovs Ledetraad, 1ste Afd., Stykke 1—73. 2 Timer.

Regning. Tavleregning: Addition, Subtraktion, Multiplikation og Division i ubenævnte Tal. Hovedregning. 4 Timer.

Skrivning. 5 Timer.

Gymnastik. 2 Timer.

Sang. 1 Time.

3dje Drengeklasse (30 Elever).

Dansk. Agerskovs, Nørregaards og Strøms danske Læsebog, 2den Del, er brugt til Oplæsning og Indøvelse af Sproglærens Begyndelsesgrunde. Digte lærte. Diktat 2 Gange ugentligt. Boysens Retskrivningsøvelser, 100 Stykker. 6 Timer.

Religion. Balslevs Bibelhistorie fra Rigets Deling til Jesu Fjender. Af Balslevs Lærebog Indledningen og de 10 Bud. Stykker af det nye Testamente ere gennem-gaaede og lærte. Matthæusevangeliet læst. Palæstinas Geografi. Salmer. 3 Timer.

Historie. Ejler Møllers Nordens Historie, fra Valdemar d. 1ste til Christian d. 4de. 3 Timer.

Geografi. Bohrs og Hassagers Geografi med Atlas, fra Svejts og Bogen ud. 2 Timer.

Engelsk. Listovs Ledetraad, 1ste Afdeling, Stk. 74 og ud. 2 Timer.

Tysk. Listovs Elementarbog, 24 Stk. 2 Timer.

Naturhistorie. V. Balslev: Dyrenes Naturhistorie: Pattedyr og Fugle. 2 Timer.

Regning. De 4 Regningsarter og Reguladetri i benævnte Tal. Indledning til Brøk. Hovedregning. 4 Timer.

Tegning. Fællestegning. 3 Timer.

Skrivning. 3 Timer.

Haandgerning. 2 Timer.

Gymnastik. 2 Timer.

Sang. 2 Timer.

4de Drengeklasse (30 Elever).

Dansk. Som Læsebog er anvendt Vilh. Mallings Litteraturhistorie: Fra Holberg til Chr. Richardt, 1ste Del. Digte lærte. 1 Stil ugentligt. Diktat og Genfortælling. 4 Timer.

Religion. Balslevs Bibelhistorie. De to første Trosartikler efter Balslevs Lærebog. Bjergprædikenen efter Matthæus Ev., samt 1. Kor. 13. Kap. o. a.; Markus-evangeliet læst. Palæstinas Geografi. 3 Timer.

Historie. Ejler Møllers Nordens Historie fra Chr. IV og Ejler Møllers Verdens Historie. Rolfens Verdenshistorie er anvendt til Oplæsning. 3 Timer.

Geografi. P. Dahlbergs Lærebog Nr. 2, til Side 56. Borks Opdagelsesrejser er brugt til Oplæsning. 2 Timer.

Engelsk. Chr. Ottesen: Engelsk Læsebog for Mellemklasserne, 25 Tekstsider. Stil og Version. 2 Timer.

Tysk. Listovs Elementarbog, Stykke 1—41. Fr. Sands tyske Formlære med Undtagelse af 2den Konjugation. 2 Timer.

Geometri. Viktor Borgens Geometri, Side 1—40.
1 Time.

Aritmetik. Jessens Aritmetik. Side 1—27. 1
Time.

Regning. Brøk med ubenævnte og benævnte Tal.
Reguladetri. Decimalbrøk. Tilsvarende Hovedregning.
3 Timer.

Naturhistorie: V. Balslev: Dyrenes Naturhistorie,
Krybdyr, Padder, Fisk og Insekter. V. Balslev: Lille
Botanik, Side 1—31. 2 Timer.

Tegning. Store Konturer efter Fortegning. 3
Timer.

Skrivning. 2 Timer.

Haandgerning. 4 Timer.

Gymnastik. 2 Timer.

Sang. 2 Timer.

5te Drengeklasse (25 Elever).

Dansk. Som Læsebog er anvendt Vilh. Mallings
Litteraturhistorie: Fra Holberg til Chr. Richardt, 2den
Del. Digte lærte. Stile af fortællende og beskrivende
Indhold. 4 Timer.

Religion. Repetition af Balslevs Bibellistorie.
3dje Trosartikel, Fadervor, Daaben og Nadveren efter
Balslevs Lærebog. Af det nye Testamente er særligt
gennemgaaet og lært: Hele Bjergprædikenen, 5—7 Kap.
af Matthæus Ev. Peters Bekendelse, Matth. Ev. Kap.
16, 13—28. De ti Jomfruer, Matth. Ev. 25, 1—13.
Nathanael, Joh. Ev. 1, 44—52. Nikodemus, Joh. 3,
1—21. Samaritanerinden, Joh. Ev. 4, 1—42. Lazarus's
Opvækkelse, Joh. Ev. 11, 1—45. Jesu Lidelseshistorie
efter Joh. Ev., 18. og 19. Kap. Jesu Aabenbarelse for
Marie Magdalene, Joh. Ev. 20, 1—31. Paulus's Historie
Ap. G. 9, 1—30 og 22. Kap. 1—21. Paulus's Tale i
Athen, Ap. G. 17, 22—34. Gal. 1, 11—24. Kærlig-
heden, 1. Kor. 13. Kap. Om Tungen, Jakobs Brev
3. Kap. Palæstinas Geografi og Jerusalems Topografi,

Bøgerne i det gamle og nye Testamente. Kirkeaaet. Salmer. 3 Timer.

Historie. Ejler Møllers Nordens Historie og Ejler Møllers Verdenshistorie. Rolfsens Verdenshistorie er brugt til Oplæsning. 3 Timer.

Geografi. P. Dahlbergs Geografi Nr. 2. Borks Opdagelsesrejser er brugt til Oplæsning. 2 Timer.

Engelsk. Chr. Ottesen: Engelsk Læsebog for Mellemlasserne, 30 Tekstsider. Analyse, Diktat, Stil og Version. 2 Timer.

Tysk. Kapers og Simonsens Læsebog. Side 61—71 og 88—96. Fr. Sands Formlære. Listovs Elementarbog. Side 66—96. 2 Timer.

Geometri. Opgaver efter Spencers Geometri, samt Fladers og Legemers Beregning efter V. Borgens Geometri. 1 Time.

Aritmetik. Jessens Aritmetik. Lettere Opgaver indklædte i Ord efter V. Borgens Aritmetik; desuden 2den Grads Ligninger efter mundtlig Gennemgang. 1 Time.

Regning. Alle Arter af Reguladetri, Procent-, Delingsregning, Kvadratrods- og Kubikrodsuddragning, Rente og Rentens Rente. Hovedregning. 3 Timer.

Naturlære. V. Borgens Naturlære: Forfra til Varmen. 2 Timer.

Naturhistorie. V. Balslev: Dyrenes Naturhistorie: Leddyr og Bløddyr; repeteret 3dje og 4de Klasses Pensa. Repeteret hele V. Balslevs lille Botanik. 1 Time.

Sundhedslære efter Ludvig Hammer: Menneskelegemet og dets Hygiejne. 1 Time.

Tegning. Konturer efter Traadlegemer og Klodser, Skygetegning efter Klodser og Gibs, samt Farvetegning efter fritstaaende Genstande og for de flinkeste Elevers Vedkommende Perspektivtegning. 3 Timer.

Skrivning. 2 Timer.

Haandgerning. 2 Timer.

Gymnastik. 2 Timer.

Sang. 2 Timer.

Iste Pigeklasse (20 Elever).

Dansk. Oplæsning og Stavning efter Julie Heins Læsebog, 1ste og 2den Del, samt Digte lærte efter Nationalsangbogen. Stil efter Mogensen og Halles Retskrivningsøvelser 1ste Hæfte med de ældste. 9 Timer.

Religion. Fortællinger fra det gamle og det nye Testamente, hvilke sidste samle sig om Festerne. Forklaring af Fadervor og de 10 Bud. Salmer. 2 Timer.

Geografi. Europas Lande og Have; Danmark udførligere efter mundtlig Gennemgang. 2 Timer.

Regning. Tavleregning: Addition, Subtraktion og Multiplikation i ubenævnte Tal; tilsvarende Hovedregning. 4 Timer.

Skrivning. 4 Timer.

Haandarbejde. 6 Timer.

Gymnastik. 2 Timer.

Sang. 1 Time.

2den Pigeklasse (30 Elever).

Dansk. Julie Heins Læsebog, 3dje Del. Digte lærte efter Nationalsangbogen. Mogensen og Halles Retskrivningsøvelser, 2det Hæfte. 9 Timer.

Religion. Balslevs Bibelhistorie: det gamle Testamente til det babyloniske Fangenskab. Fortællinger fra det nye Testamente, samlende sig om Festerne. Fadervor, de 10 Bud, de 3 Trosartikler. Salmer. 2 Timer.

Historie. Fra Oldtiden til Valdemarernes Tid efter Ejler Møllers Nordens Historie. 2 Timer.

Geografi. Thy's Geografi med Atlas til Frankrig. 2 Timer.

Regning. Tavleregning: Multiplikation og Division i ubenævnte Tal. Tilsvarende Hovedregning. 3 Timer.

Skrivning. 3 Timer.

Haandarbejde. 6 Timer.

Gymnastik. 2 Timer.

Sang. 1 Time.

3dje Pigeklasse (30 Elever).

Dansk. Agerskovs, Nørregaards og Strøms danske Læsebog, 2den Afdeling, er brugt til Oplæsning og Indøvelse af Sproglærens Begyndelsesgrunde. Diktat efter Boysens Retskrivningsøvelser Stk. 90—150. Digte lærte efter Nationalsangbogen. 5 Timer.

Religion. Efter Balslevs Lærebog Indledningen og de 10 Bud. Balslevs Bibelhistorie fra Rigets Deling og til Jesu Fjender. Stykker af det nye Testamente særligt gennemgaaede og lærte. Salmer. Palæstinas Geografi. 3 Timer.

Historie. Ejler Møllers Nordens Historie. Fra Valdemar den 1ste til 1660. 3 Timer.

Geografi. Thyges Geografi med Atlas fra Spanien og ud. 2 Timer.

Naturhistorie. Pattedyrene efter Ed. Erslevs og A. Feddersens naturhistoriske Lærebog. 2 Timer.

Tysk. Listovs Elementarbog, Stk. 1—24. 2 Timer.

Regning. Tavleregning: de 4 Regningsarter i benævnte Tal. Tilsvarende Hovedregning. 3 Timer.

Skrivning. 3 Timer.

Tegning. Store Konturer efter Fortegning. 1 Time.

Haandarbejde. 8 Timer.

Gymnastik. 2 Timer.

Sang. 2 Timer.

4de Pigeklasse (30 Elever).

Dansk. Som Læsebog er anvendt Vilh. Mallings Litteraturhistorie: Fra Holberg til Chr. Richardt. I. Del. Digte lærte. Skriftlig Genfortælling. 4 Timer.

Religion. Balslevs Bibelhistorie. De to første Trosartikler efter Balslevs Lærebog. Salmer. Bjergprædikenen efter Matth. Evang., samt 1. Kor. 13. Kap. gennemgaaede og lærte. Palæstinas Geografi. 3 Timer.

Historie. Ejler Møllers Nordens Historie fra Chr. den 4de til Frederik den 8de samt hele Ejler Møllers Verdenshistorie. Rolfsens Verdenshistorie er brugt til Oplæsning. 3 Timer.

Geografi. P. Dahlbergs Geografi Nr. 2, forfra til Side 56. Borks Opdagelsesrejser er brugt til Oplæsning. 2 Timer.

Naturhistorie. Efter Ed. Erslevs og A. Feddersens naturhistoriske Lærebog: Fugle, Krybdyr, Padder og Fiske. 2 Timer.

Tysk. Listovs Elementarbog, Stk. 1—41. Fr. Sands tyske Formlære, undtagen 2den Konjugation. 2 Timer.

Regning. Division med hele, benævnte Tal. Reguladetri med hele Tal. Addition og Subtraktion af Brøk i ubenævnte Tal. Decimalbrøks Addition og Subtraktion. Tilsvarende Hovedregning. 3 Timer.

Tegning. Store Konturer efter Fortegning. 2 Timer.

Skrivning. 2 Timer.

Haandarbejde. 9 Timer.

Gymnastik. 2 Timer.

Sang. 2 Timer.

5te Pigeklasse (25 Elever).

Dansk. Som Læsebog er anvendt Vilh. Mallings Litteraturhistorie: Fra Holberg til Chr. Richardt, II. Del. Digte lærte. Stile af fortællende og beskrivende Indhold. 4 Timer.

Religion. 3dje Trosartikel. Fadervor, Daaben og Nadveren efter Balslevs Lærebog, hele Balslevs Bibelhistorie repeteret. Af det nye Testamente er særligt gennemgaaet og lært: Bjergprædikenen, 5—7. Kap. af Matth. Ev. Peters Bekendelse, Matth. Ev. 16, 13—28. De 10 Jomfruer, Matth. Ev. 25, 1—13. Nathanael, Joh. Ev. 1, 44—52. Nikodemus, Joh. Ev. 3, 1—21. Samaritinerinden, Joh. Ev. 4, 1—42. Lazarus's Opvækkelse, Joh. Ev. 11, 1—45. Jesu Lidelseshistorie efter Joh. Ev. 18. og 19. Kap. Jesu Aabenbarelse for Maria Magdalene, Joh. Ev. 20, 1—31. Paulus's Historie, Ap. G. 9, 1—30 og 22. Kap. 1—21. Paulus's Tale i Athen, Ap. G. 17, 22—34. Gal. 1, 11—24. Kærligheden, 1. Kor. 13. Kap. Om Tungen, Jakobs Brev, 3. Kap. Jerusalems

Topografi. Palæstinas Geografi. Bøgerne i det gamle og det nye Testamente. Kirkeaaet. Salmer. 3 Timer.

Historie. Ejler Møllers Nordens Historie og Ejler Møllers Verdenshistorie. Rolfsens Verdenshistorie er brugt til Oplæsning. 3 Timer.

Geografi. P. Dahlbergs Geografi Nr. 2. Borks Opdagelsesrejser er brugt til Oplæsning. 2 Timer.

Naturhistorie. Efter Ed. Erslevs og A. Feddersens naturhistoriske Lærebog: Mennesket, Plante-læren, Leddyrene og Bløddyrene. 2 Timer.

Sundhedslære. Overlæge Dahlerups Sundheds-lære mundtligt gennemgaaet.

Naturlære. V. Borgen: Mindre Naturlære, til Varmen. 1 Time.

Tysk. Kapers og Simonsens tyske Læsebog fra Side 61—71 og 88—96. Hele Fr. Sands tyske Form-lære. Listovs Elementarbog Side 66—96. 2 Timer.

Regning. Brøk under alle Former, Reguladetri, ligefremt, omvendt og sammensat Forhold, Decimalbrøk, Indøvelse i Metersystemet og Procentregning. Hoved-regning efter Femmers Regnebog, 2. Del. 2 Timer.

Skrivning. 2 Timer.

Tegning. Konturer efter Fortegning og Traad-legemer. 2 Timer.

Haandarbejde. 9 Timer.

Gymnastik. 2 Timer.

Sang. 2 Timer.

Af Salmer læres der af de i Kirken mest an-vendte, afpassede efter Børnenes aandelige Modenhed, i 1ste Klasserne 8 smaa, i 2den Klasserne 8, i 3dje Klasserne 10, i 4de Klasserne 14, i 5te Klasserne 16.

Af Fædrelandssange læres i

1ste Klasserne:

Der er et yndigt Land.

I Danmark er jeg født, der har jeg hjemme. (1ste Vers).

Danmark, dejligst Vang og Vænge. (1ste Vers).
 Moders Navn er en himmelsk Lyd. (1ste Vers).

2den Klasserne:

Danmark, dejligst Vang og Vænge (den hele).
 Dengang jeg drog af Sted.
 Kong Christian stod ved højen Mast.
 I Danmark er jeg født (den hele).

3dje Klasserne:

Der er et Land, dets Sted er højt mod Norden.
 Land, som jeg i Morgengave.
 Vift stolt paa Kodans Bølge.
 Vort Modersmaal er dejligt.

4de Klasserne:

Slumrer sødt i Slesvigs Jord.
 Moders Navn er en himmelsk Lyd (den hele).
 Hvor Bølgen larmer højt fra Sø.
 Langt højere Bjerge saa vide paa Jord.

5te Klasserne:

repetere alle Sangene, som ere lærte Skolen igennem.
 Sanglæreren har da den Opgave for hver Klasses
 Vedkommende at lære Børnene de tilsvarende Melodier.

Tegneundervisningen ledes efter Hr. Tegne-
 inspektør, Professor C. Andersens Metode.

Sangundervisningen ledes efter det ministeri-
 elle Sangregulativ af 30te Maj 1899.

Gymnastikundervisningen ledes efter Haand-
 bog i Gymnastik af 1899, udarbejdet af Gymnastik-
 kommissionen af 30te November 1889.

Skolens Lærerpersonele.

Fru J. Bagger, eks. Lærerinde (1870), underviser 1ste Pigeklasse i Dansk, Skrivning og Regning, 17 Timer.

Hr. Viceinspektør H. Larsen, cand. theol. (1871), underviser de to øverste Drengeskasser i Dansk, Historie og Geografi, de to øverste Pigeklasser og 3dje Drengeskasse i Geografi, 3dje Drengeskasse i Historie og Skrivning samt 2den Drengeskasse i Historie og Regning, 36 Timer. Skolebibliotekar.

Frk. E. Ditlevsen, Lærerinde paa Syskolen (1877). 24 Timer. Desuden forestaar hun Pigernes Badning.

Hr. J. V. Andersen, Bogbindermester (1881), underviser Drengene i Bogbinderi og Sløjd. 8 Timer.

Frk. M. Petersen, eks. Lærerinde (1886), underviser 1ste og 2den Pigeklasse i Geografi, 4de og 5te Pigeklasse i Naturhistorie og Regning, 3dje, 4de og 5te Pigeklasse i Skrivning, 3dje Pigeklasse i Dansk samt 1ste Drengeskasse i Regning. 30 Timer.

Frk. S. Bruun, eks. Lærerinde (1890), underviser 2den Drengeskasse i Skrivning, 2den Pigeklasse i Dansk, Regning og Skrivning, 3dje Pigeklasse i Regning, Tegning og Naturhistorie og 4de og 5te Pigeklasse i Tegning. 30 Timer.

Frk. P. Moberg, Lærerinde paa Syskolen (1890). 18 Timer.

Hr. C. Larsen (1890), underviser Drengene i Snedker- og Drejerhaandværket. 8 Timer.

Hr. Krigsassessor Waldorff (DM., R. af St. A. og M. f. DR.) (1890), underviser Drengeskolen i Gymnastik,

samt leder Danseundervisningen om Vinteren. Desuden forestaar han Drengenes Badning. 10 Timer.

Hr. J. Sommer, cand. phil. (1891), underviser 5te, 4de og 3dje Dreng- og Pige Klasse i Tysk, 1ste og 2den Dreng- og Pige Klasse i Religion, 3dje og 2den Dreng Klasse i Dansk. 36 Timer.

Hr. E. Prehn, Musiker (1892), leder Sangundervisningen i Skolens 4 nederste Klasser, 10 Timer, og underviser Drengene i Violinspil, 6 Timer.

Hr. Chr. Ottesen, cand. theol. (1893), underviser 3dje, 4de og 5te Dreng Klasse i Regning, Naturhistorie og Engelsk, 4de og 5te Dreng Klasse i Skrivning, Aritmetik og Geometri, 2den Dreng Klasse i Engelsk, 3dje Pige Klasse i Geografi samt den øverste Dreng Klasse i Naturlære. 36 Timer.

Hr. Alfred Larsen, Kunstmaler (1893), underviser Drengene i Tegning. 9 Timer.

Frk. N. Brix, eksamineret Gymnastiklærerinde (1893), underviser alle Pige klasserne i Gymnastik og Dans. 10 Timer.

Hr. H. Larsen, Musiker (1895), underviser Drengene i Violin, Violoncel, Bratsch og Kontrabas, 10 Timer, 5te Klasserne i Sang, 2 Timer, og leder Sammenspillet med de udgaaede Elever ($1\frac{1}{2}$ Time).

Hr. K. Obel, cand. theol. (1900), underviser 2den, 3dje, 4de og 5te Pige Klasse i Historie, 4de og 5te Pige Klasse samt 1ste Dreng Klasse i Dansk, 5te Pige Klasse i Naturlære, 1ste og 2den Dreng Klasse i Geografi. 36 Timer.

Frk. Henriette Luther, Lærerinde paa Skrædderskolen (1902). 9 Timer.

Forstanderen, cand. theol. (1889), underviser de 3 øverste Dreng- og Pige klasser i Religion. 18 Timer.

Eksaminationssekema.

Onsdag den 24de Marts.

Kl. 8—10	{	5 Dkl. Engelsk	Hr. Ottesen.
		3 — Religion	Forstanderen.
		5 Pkl. Tysk	Hr. Sommer.
		3 — Regning	Frk. Bruun.
Kl. 10—11		1 Pkl. Gymnastik	Frk. Brix.
Kl. 11—1	{	5 Dkl. Religion	Forstanderen.
		4 — Dansk	Hr. H. Larsen
		3 — Naturhistorie	Hr. Ottesen.
		2 — Religion	Hr. Sommer.
		5 Pkl. Regning	Frk. Petersen.
		4 — Dansk	Hr. Obel.
Kl. 2—3		1 Dkl. Gymnastik	Hr. Waldorff.
Kl. 2—4	{	4 Dkl. Naturhistorie	Hr. Ottesen.
		2 — Geografi	Hr. Obel.
		4 Pkl. Regning	Frk. Petersen.
		2 — Religion	Hr. Sommer.

Torsdag den 25de Marts.

Kl. 8—10	{	5 Dkl. Historie	Hr. H. Larsen.
		3 — Regning	Hr. Ottesen.
		3 Pkl. Religion	Forstanderen.
Kl. 10—11		2 Pkl. Gymnastik	Frk. Brix.

Kl. 11—1	{	4 Dkl. Historie	Hr. H. Larsen.
		3 — Dansk	Hr. Sommer.
		5 Pkl. Historie	Hr. Obel.
		4 — Religion	Forstanderen.
		3 — Geografi	Hr. Ottesen.

Kl. 2—3 2 Dkl. Gymnastik Hr. Waldorff.

Kl. 2—4	{	5 Dkl. Dansk	Hr. H. Larsen.
		4 — Engelsk	Hr. Ottesen.
		1 — Geografi	Hr. Obel.
		2 Pkl. Regning	Frk. Bruun.
		1 — Geografi	Frk. Petersen.

Fredag den 26de Marts.

Kl. 8—10	{	5 Dkl. Matematik	Hr. Ottesen.
		4 — Religion	Forstanderen.
		5 Pkl. Geografi	Hr. H. Larsen (i 3 Kl.)

Kl. 10—11 3 Pkl. Gymnastik Frk. Brix.

Kl. 11—1	{	5 Dkl. Regning	Hr. Ottesen.
		4 — Geografi	Hr. H. Larsen (i 2 Kl.)
		3 — Tysk	Hr. Sommer.
		5 Pkl. Religion	Forstanderen
		4 — Historie	Hr. Obel
3 — Dansk	Frk. Petersen		

Kl. 2—3 3 Dkl. Gymnastik Hr. Waldorff.

Kl. 2—4	{	5 Dkl. Naturhistorie	Hr. Ottesen.
		2 — Regning	Hr. Wandall.
		1 — Dansk	Hr. Obel.
		4 Pkl. Naturhistorie	Frk. Petersen.
		2 — Dansk	Frk. Bruun.
		1 — Religion	Hr. Sommer.

Lørdag den 27de Marts.

Kl. 8—10	{	4 Dkl. Tysk	Hr. Sommer.
		3 — Engelsk	Hr. Ottesen.
		4 Pkl. Geografi	Hr. H. Larsen (i 3 Kl.)
Kl. 10—11		5 Pkl. Gymnastik	Frk. Brix.
Kl. 11—1	{	4 Dkl. Regning	Hr. Ottesen.
		2 — Historie	Hr. Wandall.
		5 Pkl. Naturlære	Hr. Obel.
		3 — Tysk	Hr. Sommer.
Kl. 2—3		4 Dkl. Gymnastik	Hr. Waldorff.
Kl. 2—4	{	5 Dkl. Naturlære	Hr. Ottesen.
		3 — Historie	Hr. Wandall.
		2 — Dansk	Hr. Sommer.
		1 — Regning	Frk. Petersen.
		2 Pkl. Historie	Hr. Obel.
		1 — Dansk	Fru Bagger.

Mandag den 29de Marts.

Kl. 8—10	{	5 Dkl. Tysk	Hr. Sommer.
		3 — Geografi	Hr. H. Larsen (i 2 Kl.).
		3 Pkl. Naturhistorie	Frk. Bruun.
Kl. 10—11		4 Pkl. Gymnastik	Frk. Brix.
Kl. 11—1	{	5 Dkl. Geografi	Hr. H. Larsen (i 2 Kl.).
		4 — Matematik	Hr. Ottesen.
		5 Pkl. Naturhistorie	Frk. Petersen.
		4 — Tysk	Hr. Sommer.
		3 — Historie	Hr. Obel.
Kl. 2—3		5 Dkl. Gymnastik	Hr. Waldorff.

Kl. 2—4	{	2 Dkl. Engelsk	Hr. Ottesen.
		1 — Religion	Hr. Sommer.
		5 Pkl. Dansk	Hr. Obel.
		2 — Geografi	Frk. Petersen (i 3 Kl.).
		1 — Regning	Fru Bagger.

Fra Kl. 10—4 under hele Eksamen ere:
 Pigernes Haandarbejder fremlagte paa 1ste Sal i
 Festsalen,
 Drengenes i Haandgerningslokalerne i Stuen.
 Børnenes Skrive- og Stilebøger samt Tegninger
 ere fremlagte i Sy- og Tegneskolens Lokale paa
 2den Sal.

Alle, som interessere sig for Skolen, ere velkomne
 over alt under hele Eksamen.

De, der ønske at ansøge om Børns Optagelse i
 det kgl. Vajsenhus, kunne afhente Skemaer til Udfyl-
 ning paa Inspektionens Kontor i Kontortiden Kl. 8—10
 Form.

Bekendtgørelser om ledige Vajsepladser indrykkes
 i Bladene 3 Gange i December Maaned. Ansøgnings-
 fristen udløber hvert Aar den 1ste Februar. Det nye
 Skoleaar begynder Torsdag den 1ste April Kl. 8.

Det kgl. Vajsenhus i Marts 1909.

Chr. Gandrup.

Ved Musikprøven Tirsdagen den 30te Marts
Kl. 1 præcis i Gymnastiksalen spilles følgende:

Musikprogram.

1. Fransk Nationalsang: Marseillaisen.
2. *A. Søderman*: Bryllupsmarch af „Et Bondbröllop“.
3. *S. Sveinbjørnsen*: Islandsk Nationalhymne.
4. *W. A. Mozart*: Pagens Arie af Op. „Figaros Bryllup“.
5. — : Das Veilchen.
6. *Conradin Kreutzer*: Schäfers Sonntagslied.
7. *L. van Beethoven*: Geistliches Lied.
8. *Mendelsohn-Bartholdy*: Arie af Oratoriet „Paulus“.

Sangprogram.

1. *C. E. F. Weyse*: Lysets Engel gaar med Glans.
2. *Chr. Barnekow*: Der skinner en Sol i Lys og Løn.
3. *L. Rosenfeldt*: De røde Roser i Lunden staa.
4. *P. Heise*: Høne og Hane.
5. *C. E. F. Weyse*: Danser Majen skøn i Møde.
6. * * * Kvivit, Kvivit.
7. Soldatervise: Allemarch, allebom.
8. *O. Malling*: Land, som jeg i Morgengave.
9. *J. P. E. Hartmann*: Stor er du Gud.

Umiddelbart efter Sangprøvens Afslutning ville
 Haandgerningsskolerne og Tegneskolen under ved-
 kommende Læreres og Lærerinders Vejledning være
 til Eftersyn for samtlige tilstedeværende.